

دوشنبه ۱۵مهر ۱۳۹۸ - شماره ۶۱۳

اخبار بانک

برگزاری نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک، ۱۴اسفند

معاون پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی از برگزاری نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک از چهارم اسفند ۱۳۹۸ به مدت ۳ روز در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران توسط این پژوهشکده خبر داد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، دبیر علمی نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت، گفت: موضوع و محورهای همایش پس از برگزاری نشست کمیته علمی همایش به اطلاع عموم خواهد رسید.حمید زمان زاده در خصوص وضعیت بودجه این همایش نیز اظهار داشت: همانطور که همه می‌دانیم رئیس کل محترم بانک مرکزی حساسیت ویژه‌ای نسبت به نحوه تخصیص بودجه عمومی دارند. در خصوص همایش‌ها تأکید ویژه ایشان این است که در شرایط فعلی از بودجه عمومی برای انجام موضوعاتی مانند برگزاری همایش‌ها، هزینه نشود. در همین راستا همایش از محل درآمدهای حاصل از برگزاری آن تأمین مالی خواهد شد.معاون پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی در خصوص دلایل انتقال محل برگزاری همایش بانکداری الکترونیک به محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران، تصریح کرد: این امر در پاسخ به نیاز مخاطبان همایش و جهت ارتقای آن صورت گرفته است.

.....

برگزاری دومین نشست بررسی تخصصی طرح اصلاح نظام بانکداری

دومین نشست بررسی تخصصی طرح اصلاح نظام بانکداری کشور به میزبانی بانک ملی ایران برگزار شد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، در این جلسه که جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مدیران عامل بانک های خصوصی و دولتی در آن حضور داشتند، الیاس حضرتی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با تشریح جایگاه و اهمیت طرح اصلاح نظام بانکداری، از مدیران عامل بانک ها و کارشناسان این حوزه خواست با طرح دیدگاه ها و نظرات فنی، مجلس را در بررسی کارشناسانه و تصویب این طرح مهم کمک کنند.مدیران عامل بانک ها و سایر نمایندگان مجلس حاضر نیز در ادامه این نشست به طرح دیدگاه های خود در این زمینه پرداخته و راهکارهایی برای اجرای هر چه بهتر آن ارائه کردند.

.....

حضور بانک توسعه تعاون در دومین نمایشگاه کار دانشگاه صنعتی شریف

بانک توسعه تعاون با ایجاد غرفه اختصاصی در دهمین نمایشگاه دانشگاه شریف شرکت نمود. به گزارش اقتصادسراسر آمد، شایان ذکر کارشناسان حوزه‌های بازاریابی و روابط عمومی بانک توسعه تعاون ضمن پاسخگویی به پرسشهای مراجعه کنندگان نسبت به اطلاع رسانی لازم در خصوص کم و کیف خدمات تخصصی به فعالین اقتصادی و تعاونی اقدام نمودند.گفتنی است این نمایشگاه صبح امروز با حضور ده‌ها موسسه و شرکت‌های تخصصی فعال در حوزه‌ا و دانش بنیان و همچنین بانک‌های خدمات رسان افتتاح گردید.قابل ذکر است کلیه علاقه مندان و متقاضیان گرامی به منظور بازدید از غرفه اختصاصی بانک توسعه تعاون می‌توانند از طریق ورود به درب شمالی دانشگاه صنعتی شریف و مراجعه به سالن تربیت بدنی استاد جباری نسبت به بازدید از این غرفه از ساعت ۹ صبح الی ۱۷ تا مورخ ۱۳۹۸.۰۷.۱۶ اقدام نمایند.

.....

صدور آتی کارت هدی به کیوسک های شعبه های بانک پاسارگاد

بانک پاسارگاد امکان صدور آتی کارت هدی به طرح های متعدد و با متن دلخواه را از طریق کیوسک های مستقر در ۹۳ شعبه خود فراهم کرد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، کیوسک های کارت هدی به مستقر در ۹۳ شعبه ی این بانک در تهران و برخی از شهرستان ها با امکان دسترسی ۲۴ ساعته علاوه بر صدور کارت هدی، قابلیت انجام تمامی تراکنش های غیر نقدی بانکی را نیز دارند. گفتنی است به زودی تعداد شعبه های مجهز به کیوسک های کارت هدی در تهران و شهرستان ها گسترش خواهد یافت. مشتریان برای دریافت لیست شعبه های مجهز به این کیوسک ها و کسب اطلاعات بیشتر می توانند به سایت بانک به نشانی www.bpi.ir مراجعه کنند و یا با مرکز مشاوره و اطلاع رسانی این بانک به شماره ۸۲۸۹۰۰ تماس حاصل کنند.

بررسی طرح نظام بانکداری با حضور مدیران عامل بانک ها

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از بررسی طرح نظام بانکداری جمهوری اسلامی با حضور مدیران عامل بانک های کشور خبر داد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، الیاس حضرتی با اشاره به جلسه اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با مدیران عامل بانک های کشور، گفت: در این جلسه طرح نظام بانکداری جمهوری اسلامی مورد بررسی قرار گرفت؛ این طرح یکی از مهم ترین طرح هایی است که کمیسیون اقتصادی به بررسی آن می پردازد.وی افزود: کمیسیون اقتصادی مجلس به منظور تعمیق مباحث کارشناسی درباره طرح نظام بانکداری جمهوری اسلامی جلسات مکرر با کارشناسان بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دارایی و تمامی مدیران عامل بانک ها عم از دولتی و خصوصی برگزار کرد تا نظرات کارشناسی این سازمان ها در بررسی این طرح منظور شود.

بخشی از این نامه درباره ایده بانکداری بدون ربا آمده است: «اصل ایده بانکداری بدون ربا بر این فرض استوار است که بانک ها به جای دریافت ربا از تسهیلات گیرندگان و پرداخت آن به سپرده گذاران، از طریق به کارگیری عقود اسلامی و با فعالیت در بازار واقعی به سود مورد نظر دست یابند. تا زمانی که سوداز ورود به فعالیت های بخش واقعی حاصل نشود، امکان رباذایی وجود ندارد؛ اما ساختار نظام بانکی برای این هدف مناسب نیست. ساختار اصلی بانکهای تجاری بر یک امر استوار است (مبلغ – مدت – نرخ – جریمه) مطالعه تاریخچه و عملکرد بانکداری از قدیم تاکنون به خوبی بیانگر این واقعیت است. بانک در برابر تغییر کارکردش مقاومت می کند. دلیل اصلی اینکه ۳۵ سال گذشته بانکها عقود شرعی را غالبا

مزایای تشکیل صندوق خسارت های طبیعی

این مطلب افزود: در تمام کشورهای پیشرفته از جمله آمریکا، اروپا و ژاپن و همچنین برخی از کشورهای همسایه مانند ترکیه، صندوق خسارت های طبیعی تشکیل شده و مردم یا به طور اجباری تمام حق بیمه آن را پرداخت می کنند یا اینکه دولت بخش مشخصی از این مبلغ را پرداخت می کند تا در بحث جبران خسارت حوادث طبیعی مشکلی نباشد.وی با اشاره به سابقه ۱۵ ساله رفت و آمد لایحه تشکیل صندوق خسارت های طبیعی بین دولت، مجلس و بیمه مرکزی تصریح کرد: ایران از جمله کشورهای حادثه خیز دنیاست و الزامی برای تشکیل این صندوق داریم که دارای مزایای مختلفی است.عضو هیات مدیره بیمه ایران با بیان اینکه بیمه حوادث طبیعی به عنوان خطرات تبعی در بیمه های آتش سوزی فروخته می شود، گفت: مردم در زمان خرید بیمه های آتش سوزی باید خطرات تبعی را نیز خریداری کنند که متأسفانه رغبتی برای چنین کاری ندارد و تقاضا برای آن پایین است. رضایی تصریح کرد: فرهنگ بیمه در کشور پایین است و نشانه آن نیز ضریب نفوذ بیمه در کشور است. در حالی که ضریب نفوذ بیمه در جهان ۷درصد است اما این رقم برای ایران ۲.۵ درصد محاسبه می شود که نشان می دهد جای رشد بسیاری داریم.وی درباره اینکه چرا تأکید بر اجباری بودن بیمه خسارت های طبیعی وجود دارد، خاطر نشان کرد: بسیاری از افراد در کشور از نظر معیشتی در سطح پایینی قرار دارند و متأسفانه سازه های آنها نیز در زمان سیل و زلزله به شدت آسیب پذیر است. بعد از وقوع زلزله یا سیل نیز این افراد بیشترین آسیب را می بینند و چشم انتظار کمک دولت می مانند.عضو هیات مدیره بیمه ایران با بیان اینکه بعد از گذشت چندین سال هنوز هم در بم، اردبیل و برخی مناطق زلزله زده دیگر مشکل داریم، اظهار داشت: متأسفانه دولت در جبران خسارت مناطق زلزله زده تأخیر داشته و این موضوع باعث شده تا افراد دام یا زمین خود را برای بازسازی منازل شان بغروشتن تا امکان زندگی داشته باشند.رضایی، بیمه را اصولی ترین و نقدی ترین راهکار برای جبران خسارت عنوان کرد و گفت: براساس لایحه پیشنهادی تشکیل صندوق خسارت های طبیعی، تمامی منازل مسکونی و واحدهای تجاری در شهرها و روستاها تا میزان مشخصی از سرمایه برابر سیل و زلزله بیمه خواهند شد.وی با بیان اینکه خرید بیمه نامه از سوی مردم باعث رشد اقتصادی و تقویت سرمایه کشور خواهد شد، افزود: پیشنهاد ما این است که به جای تشکیل صندوقی مانند تأمین خسارت های بدنی برای صندوق خسارت های طبیعی، این صندوق در داخل بیمه ایران شکل بگیرد زیرا ظرفیت کارشناسی این کار نیز وجود دارد.

خدمات استارت آپی در کشورهای همسایه و فرصت جدید درآمذاری

و فناوری برای توسعه اقتصاد دیجیتال دارد، گفت: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در راستای توسعه اقتصاد دیجیتال و کسب و کارهای مبتنی بر فناوری های نوین اقداماتی مهم را در حوزه زیرساختی انجام داده اما مشکلاتی برای کسب و کارها در بخش های مختلف وجود دارد که دستگاه ها نیاز است تا با تعامل با یکدیگر فضا را برای فعالیت بازیگران بخش خصوصی فراهم کنند و راه حل هایی محقق شود؛ توسعه اشتغال و استفاده از نیروهای متخصص در کشور برنامه مهم وزارت ارتباطات است که تا امروز پیشرفت خوبی داشته و باید فضا برای فعالیت جوانان در بخش های تخصصی فناوری فراهم شود که در همین راستا تربیت نیروی متخصص را در دستور کار قرار داده ایم.

معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات ادامه داد: کاهش درآمدهای دولت و فشارهای تحریم های ظالمانه آمریکا در دو سال اخیر باعث شده تا روند رفع مشکلات کسب و کارهای نوین با محدودیت روبرو باشد چرا که رفع مشکلات به خصوص موضوعاتی از جمله تأمین مالی و ضمانت بانکی نیازمند تأمین منابع مالی است که در شرایط فعلی مشکل است؛ بر همین اساس مشکلات کسب و کارهای نوین را دسته بندی کرده ایم و با اولویت بندی رفع مشکلات در دستور کار قرار گرفته است چرا که گاهی ویژه به کسب و کارهای بخش خصوصی در زمینه ICT وجود دارد و می توانند باعث تحول و سودآوری بالایی با توسعه بازار به سایر کشورها باشند.

وی در خصوص توسعه بازار صادر کنندگان محصولات فاوا و حضور استارت آپ ها در خارج از کشور اظهار داشت: برگزاری نمایشگاه و همکاری وزارت ارتباطات با کشورهای منطقه فرصتی بسیار بزرگ برای توسعه بازار محصولات فاوا و عرضه خدمات استارت آپ ها در کشورهای همسایه برای افزایش مشتریان و فرصت های جدید درآمذاری ارزی است که برای کشور نیز فرصتی بزرگ به شمار می رود که تا به امروز نیز نتایجی قابل توجه داشته و چند کسب و کار ایرانی توانسته اند تا با مشتریانی در کشورهای منطقه به توافق برسند و یا آنها قراردادهایی منعقد شده است.

هاشمی افزود: واژه هایی مانند تحول و اقتصاد دیجیتال اهمیت بسیار زیادی دارند و این ها از جنس تعارف نیست؛ واقعیت این است که اگر درک درستی از آن نداشته باشیم، ما را به ورطه خود خواهد کشاند و باید در این زمینه توجه زیادی داشته باشیم با استفاده از فناوری های جدید و انجام قانونگذاری و فرهنگسازی از مزایا و فرصت های آن استفاده و معایب آن ها را کاهش داده و تا میزان لازم خنثی شود.

به بهانه تصویب "طرح جامع بانکداری اسلامی"؛

«ربا»ی قانونی!

قانون بانکداری اسلامی ناتوان از حذف ربا در سیستم بانکی

گروه بانک و بیمه – در روزهای گذشته کمیسیون اقتصادی مجلس طرحی را با عنوان "طرح جامع بانکداری اسلامی" برای تصویب به مجلس فرستاده است که اخیراً نیز ۲۱ تن از اقتصاددان ها با انتشار نامه ای هشدارآمیز نسبت به این طرح جدید مجلس واکنش نشان داده اند. یکی از اقتصاددانانی که این نامه را امضا کرده معتقد است که طرح جدید مجلس نمی تواند بحث "ربا" را در سیستم بانکداری فیصله دهد.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، وحید شقاقی شیری با اشاره به اینکه طرح جدید مجلس از جانب دولت ارائه نشده است، اظهار کرد: قانون بانکداری بدون ربا که در سال ۱۳۶۲ تصویب شد به دلیل صوری سازی عقود توسط بانک ها در عمل نتوانست مساله ربا را از سیستم بانکی حذف کند، مجلسی ها قرار بود با طرح جدید خود این مساله را حل کنند اما در عمل هیچ بندی از این طرح جدید به حل این مشکل نمی پردازد و چه بسا وضعیت را بدتر هم می کند.

او با بیان اینکه بحث سود علی الحساب در قانون سال ۱۳۶۲ وجود نداشت اما در طرح جدید مجلس تأیید شده است، درباره این نوع سود و تأثیر آن بر قانونی شدن ربا اظهار کرد: در سود علی الحساب بانک ها میزان سودی که می توانند به سپرده گذاران بدهند را پیش بینی می کنند و معادل ۷۰ درصد از آن را به صورت قطعی به حساب مشتریان خود

گزارش امکان سنجی تحقق بودجه بدون نفت

وقتی صحبت از رهایی بودجه سال آینده از بند نفت و درآمدهای حاصل از صادرات آن می شود، باید تصویری از آن را در ذهن داشت؛ بیش از نیمی از درآمدهای دولت در طول بیش از نیم قرن گذشته به جز معدود سال هایی به دلایلی همچون جنگ یا افت شدید قیمت جهانی نفت یا تحریم به نفت وابسته بوده است. تصویر این وابستگی وقتی کامل می شود که بدانیم جمع سهم بخش رفاه اجتماعی (صندوق های بازنشستگی و مستمری بگیران) و بخش جبران خدمات کارکنان (حقوق و مزایا) از این بودجه وابسته به نفت در سال ۱۳۹۷ چیزی نزدیک به ۷۰ درصد بوده و برای سایر هزینه ها تنها سهمی حدود ۳۰ درصد در نظر گرفته شده است.

این در حالی است که در قوانین بودجه سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، قبل از بروز اثرات تحریم ها بر صادرات نفتی، این سهم پایین تر و حدود ۶۰ درصد بوده است و انتظار می رود این سهم در بودجه امسال با توجه به کاهش سهم بودجه عمرانی به نفع بودجه جاری از ۷۰ درصد نیز فراتر رود. به عبارت دیگر، به دلیل چسبندگی های حاکم بر پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان دولت و بازنشستگان، در سال هایی که درآمدهای نفتی محدود می شود، سهم بیشتری از بودجه به مخارج جاری دولت اختصاص می یابد و آنچه که مورد بازنگری قرار گرفته و کوچک می شود بودجه عمرانی و طرح های مربوط به آن است.

به این ترتیب هر صحبتی از کاهش وابستگی به درآمد نفتی در بودجه، باید منوط به امکان سنجی در دو حیطه باشد؛ به این معنی که آیا می توان در سمت درآمدی، سهم و اهمیت درآمدهای نفتی را کاهش داده و سایر منابع را جایگزین آن کرد و از سوی دیگر در سمت هزینه ها آیا راهکاری برای کاهش هزینه ها بالاص در قسمت هزینه های جاری وجود دارد؟ همچنین باید مشخص شود که آیا این قطع وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی ماهیتی کوتاه مدت داشته و برای یک یا دو سال است یا برای افق زمانی بیش از دو سال و در نهایت برای بلندمدت دنبال خواهد شد؟ در پاسخ به این سوالات، و نتایج و دلالت هایی که این جواب ها برای امکان سنجی کنار گذاشتن درآمدهای نفتی از تأمین بودجه بالاص در بخش هزینه های جاری خواهد داشت، ذکر نکات ذیل ضروری به نظر می رسد: در بخش درآمدی، آنچه که می تواند جایگزین نفت شود شامل اصلاح یارانه های پنهان انرژی، ایجاد ظرفیت های جدید مالیاتی با توجه به تعریف و تبیین جدید از پایه های مالیاتی و نیز استفاده از سایر منابع و دارایی های دولت است.

به عنوان مثال حذف یارانه بنزین، آب، برق، گاز و نظایر آن و نیز وضع مالیات هایی همچون مالیات بر عایدی سرمایه نظیر مالیات بر تفاوت قیمت خرید و فروش ملک، طلا، ارز و نظایر آن می تواند بخشی از برنامه دولت برای اتکا بیشتر بر منابع مالیاتی به جای درآمدهای نفتی باشد. این راهکارها هر چند از نظر علمی قابل قبول و در بلندمدت گریزناپذیر هستند ولی در عمل پیاده سازی آنها با دشواری هایی همراه است به عنوان مثال، وضع مالیات و گسترش پایه های مالیاتی سیاستی نیست که بتوان آن را فقط در عرض یک سال طراحی و پیاده کرد؛ اخذ مالیات بالاص از طریق تعریف پایه های مالیاتی جدید بیش از آن که نیازمند اراده و قوه قهریه باشد، وابسته به فرهنگ سازی در میان مدت و بلندمدت است کما این که تلاش چند وقت اخیر دولت برای اخذ مالیات از صنف بهداشت و درمان بالاص پزشکان، آن چنان که باید موفقیت آمیز نبوده و این صنف به دلیل نبود سنت پرداخت مالیات در سال های گذشته، به انحاء مختلف، از دریافت پول نقد برای ویزیت گرفته تا قرار دادن خودپرداز در محل مطب خود، در استفاده از دستگاه کار تخوان کوتاهی می کنند تا امکان رصد درآمدهای حاصل از فعالیت های درمانی آنها به وجود نیاید و همچون گذشته تا حد ممکن از پرداخت مالیات معاف باشند. حذف یکباره و ناگهانی یارانه این حامل انرژی علاوه بر افزایش تورم می تواند بر اشتغال، بالاص اشتغال بخش حمل و نقل اثرات منفی قابل توجهی بر جای بگذارد. در سایر حامل های انرژی و نیز کالاهای اساسی همچون نان، حذف یارانه ها هر چند لازم ولی چالش برانگیز بوده و می تواند رونق مهر تورم را که اکنون به وجودی حال انجام است، با دشواری مواجه کند. در مقابل حذف یارانه نقدی خانوارهای بر خوردار از طریق توسل به اطلاعات مختلف در دسترس؛ از شغل در یافت کنندگان یارانه گرفته تا مالکیت آنها بر خودرو، منزل مسکونی، محل کسب و نظایر آن می تواند یکی از بهترین، سهل الوصول ترین و کم هزینه ترین صرفه جویی های ممکن در بخش هزینه های بارزانه ای دولت باشد.

این در حالی است که امکان استفاده از دارایی های دولت و واگذاری آن به بخش خصوصی و نیز انتشار اوراق، در کوتاه مدت وجود داشته و با توجه به مطالعاتی که سازمان خصوصی سازی از قبل در مورد هزینه فایده واگذاری ها صورت داده است، می توان در بودجه سال آینده به منابع این مورد اتکا کرد. همچنین استقراض دولت از بخش خصوصی نیز برای بازه زمانی کوتاه مدت یک یا دو ساله امکان پذیر است. ولی هر دو این راهکارها کوتاه مدت بوده و در بلندمدت با توجه به تحلیل رقتن دارایی های دولت و نیز مباحث مربوط به پایداری مالی، تأمین مالی از اینس طریق قابل ادامه نیست. در مورد طرف هزینه نیز ذکر این نکته ضروری است که با توجه به کاهش شدید فعالیت های عمرانی دولت در سال جاری و نیز اختصاص بخش عمده هزینه های جاری به تأمین مالی حقوق و دستمزد کارکنان دولت و بازنشستگان و چسبندگی شدید این نوع پرداخت ها، انقباض بیش از این در بودجه سال آینده عملاً بعید به نظر می رسد.
اِیپنا